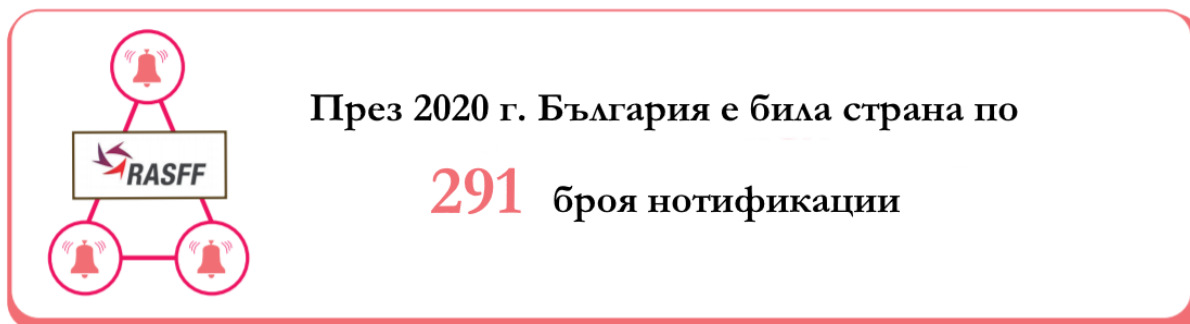

**КРАТЪК ОБЗОР НА ФАКТИТЕ ЗА БЪЛГАРИЯ КАТО НОТИФИЦИРАЩА
ИЛИ ЗАСЕГНАТА СТРАНА В СИСТЕМАТА ЗА БЪРЗО ИЗВЕСТЯВАНЕ ЗА ХРАНИ И
ФУРАЖИ (RASFF¹) ПРЕЗ 2020 Г. В ТАБЛИЦИ, ДИАГРАМИ И СХЕМИ**

¹ Система за бързо предупреждение за храни и фуражи.

Под формата на мрежа е създадена система за бързо предупреждение за пряк или косвен риск за здравето на човека, произтичащ от храни или фуражи. В нея участват държавите членки, Комисията и Европейският орган по безопасност на храните (EFSA). В случай, че член на мрежата разполага с информация, свързана със съществуването на сериозен пряк или косвен риск за човешкото здраве, произтичащ от храни или фуражи, тази информация незабавно се съобщава по системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF). Информацията незабавно се предава на членовете в мрежата.

1. Правно основание.

Системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF) се основава на Регламент (ЕО) № 178/2002, като с член 50 се създава система за бързо предупреждение за храни и фуражи. Условието и мерките за прилагането ѝ са описани в Регламент (ЕО) № 16/2011, а в българското законодателство в член 30б от Закона за храните и член 47 от Закон за фуражите.

2. Видове нотификации.

3.1. Предупредителни нотификации – съобщение за сериозен риск, който изисква незабавни действия или рисковият продукт вече е на пазара.

3.2. Нотификация за недопуснат внос – касае пратка с храни, фуражи или суровини на които е отказано влизането в Общността поради риск за човешкото здраве, здравето на животните или околната среда.

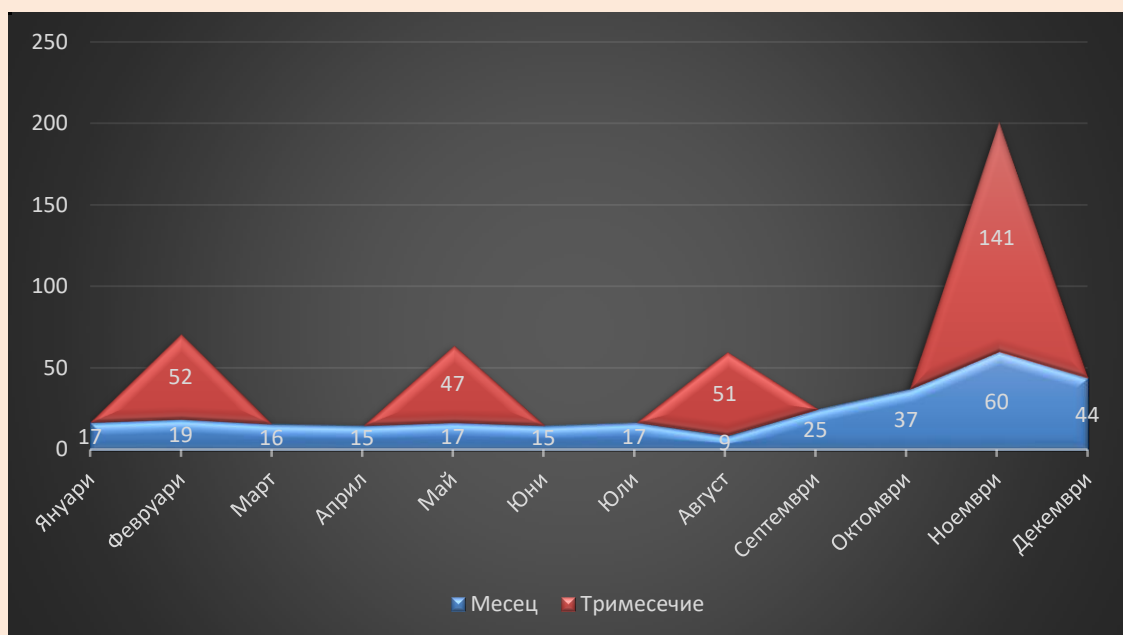
3.3. Информативни нотификации които са: ► за проследяване или ► за насочване на вниманието. Нотификациите за проследяване не изискват бърза реакция. Нотификациите за насочване на вниманието предоставят интересна за контролните органи информация.

 България е била нотифицираща страна по **215** от **291** нотификации, засягащи страната ни (73,9%).

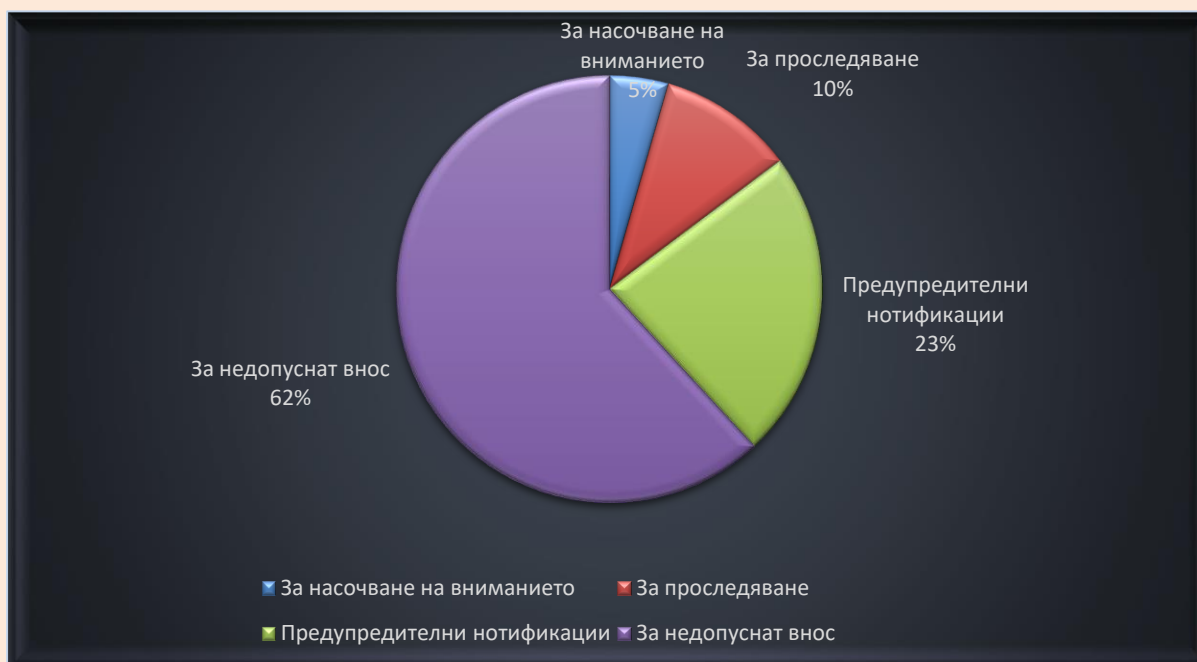
Държавите, които са нотифицирали храни, фуражи и материали в контакт с храни през 2020 г. и засегнатата държава е била България, са дадени в следващата таблица

Държава	Брой нотификации	Държава	Брой нотификации
Нидерландия	19	Испания	2
Германия	14	Обединено Кралство	2
Италия	9	Хърватия	1
Гърция	6	Кипър	1
Австрия	4	Унгария	1
Франция	4	Латвия	1
Швеция	4	Люксембург	1
Дания	3	Румъния	1
Полша	3	-	-

На графиката са представени броя нотификации по месеци (в синьо) и по тримесечия (в червено).

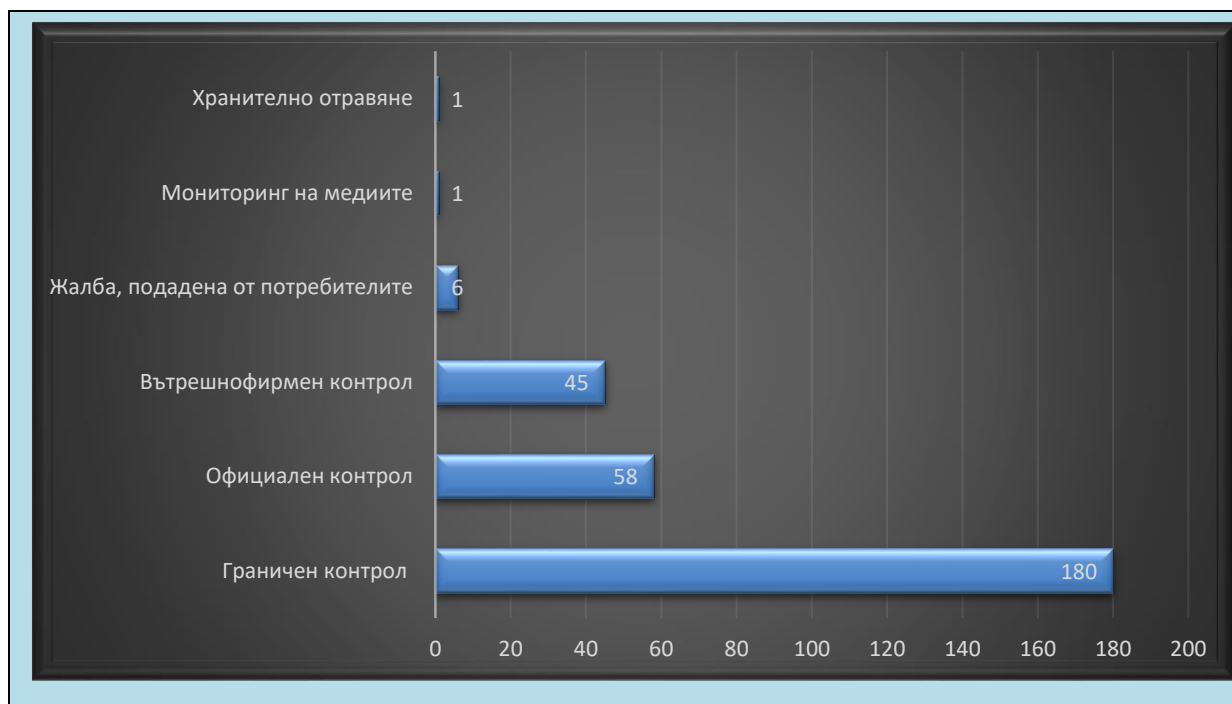
**Видовете нотификации в RASFF със страна на произход или засегната страна -
България**

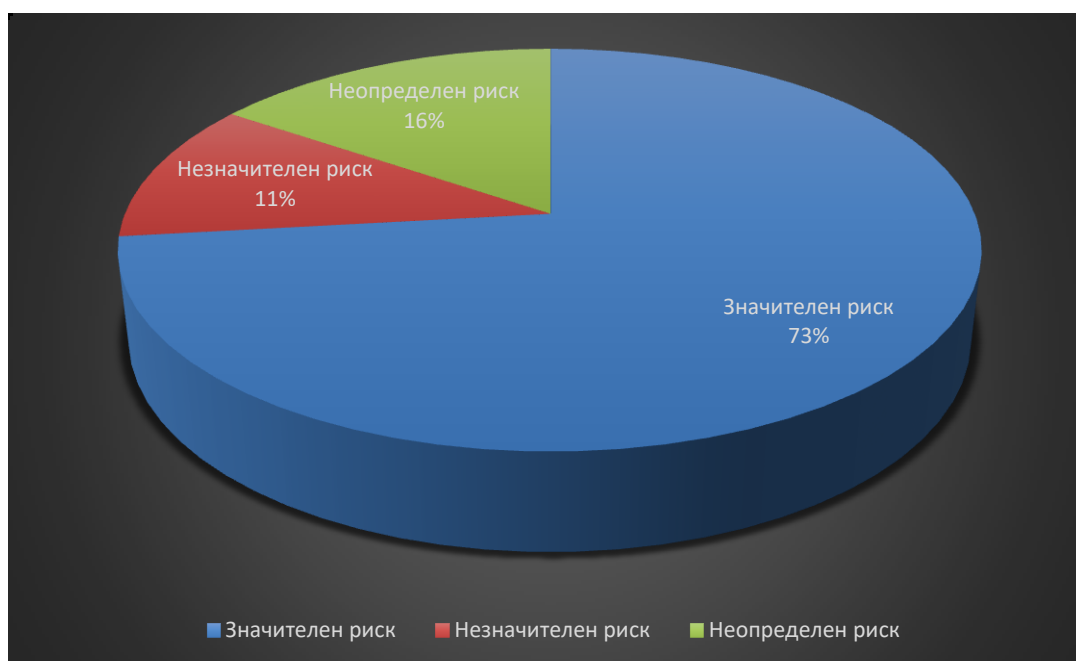
В таблицата са представени категорията хранителни продукти и броят нотификации за всяка от тях за България през 2020 г.

Категория хранителен продукт	Брой
Плодове и зеленчуци	168
Ядки, продукти от ядки и семена	44
Птиче месо и продукти от птиче месо	40
Зърнени храни и хлебни изделия	9
Мляко и млечни продукти	5
Материали в контакт с храни	4
Диетични храни, хранителни добавки, обогатени храни	3
Други хранителни продукти / смесени	3
Билки и подправки	3
Фуражни заготовки	3
Мазнини и масла	2
Риба и рибни продукти	1
Какао и какаови продукти, кафе и чай	1
Сладкарски изделия	1
Безалкохолни напитки	1
Смесени фуражи	1
Яйца и яйчни продукти	1
Супи, бульони, сосове и подправки	1

Основание за обявяване на нотификациите

Процентно съотношение между категориите оценка на риска

На следващата инфографика са представени броя нотификации според вида опасност. Представени са осем категории, за които в европейски мащаб се подават най-много нотификации с данните за България през 2020 г. В таблицата след това са изброени всички опасности като общия брой надхвърля броя на нотификациите за 2020 г. поради това, че някои храни са категоризирани в повече от 1 категория

⚠ Брой нотификации според вида опасност

Опасност	Брой	Опасност	Брой	Опасност	Брой
Остатъци от пестициди	195	Друго микробиологично замърсяване	3	Замърсители в резултат на преработка на храната	2
Патогенни микроорганизми	44	Нови храни	3	Хранителни измами	1
Микотоксини	18	Метали	2	Други биологични замърсители	1
Наличие на чужди тела	6	Миграция	2	Замърсители от околната среда	1
Алергени	3	Природни токсини	2	Индустриални замърсители	1
Състав на храните	3	Некоректно опаковане	2	Остатъци от ветеринарно-медицински продукти	1
Добавки в храните и ароматизанти	3	Лош или недостатъчен контрол	2	Остатъци от ветеринарно-медицински продукти	1

* * *

Изводи

На базата на проучването на данните от RASFF за 2020 г. в които България е засегната страна, могат да се направят следните изводи:

1. Най-голям брой нотификации засягат България по отношение на категория "Храни", а единични нотификации се отнасят до "Фуражи" и "Материали в контакт с храни";
2. България е била нотифицираща държава за 73,9% от нотификациите, съществуващи в системата RASFF за 2020 г., извлечени с ключова дума "Bulgaria";
3. През 2020 г., в случаите, в които България е била засегната страна, произхода на нотификациите най-често е бил от Нидерландия, Германия, Италия и Гърция;
4. През четвъртото тримесечие на 2020 г. са отчетени почти 3 пъти повече нотификации в сравнение с предходните три тримесечия, което вероятно се дължи на особености на мониторинговите програми и би следвало да се вземе предвид, за да има едно по-равномерно "прихващане" на опасностите в течение на календарната година;
5. Най-голям брой нотификации по отношение на техния вид са за недопуснат внос, което съответства на големият брой нотификации, получени вследствие на граничен контрол, докато делът на предупредителните нотификации е близо една четвърт от общия брой нотификации за годината;
6. Най-често нотифицираните категории хранителни продукти са "Плодове и зеленчуци", "Ядки, продукти от ядки и семена",
7. "Птиче месо" и "Продукти от птиче месо", което кореспондира и с най-често срещаните опасности, а именно - "Пестициди", "Патогенни микроорганизми" и "Микотоксини";
8. В три четвърти от нотификациите за 2020 г. рискът за консуматорите е бил оценен като значителен.

на

Други информации в областта на новите храни, както и оценка на риска по цялата хранителна верига може да намерите на сайта Центъра за оценка на риска по хранителната верига: <http://corhv.government.bg/>

Изготвил:

Георги Балджиев,

главен експерт в дирекция „Оценка на риска по хранителната верига“ при ЦОРХВ

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136
<http://corhv.government.bg>, corhv@mzh.government.bg
тел. 02/4273056

Ф-НК-7.6-5/0

09.04.2021 г.

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136
<http://corhv.government.bg>, corhv@mzh.government.bg
тел. 02/4273056

Ф-НК-7.6-5/0

